

Peking +25

**Briefing over de voorbereiding en resultaten van de zitting van de
Commissie Status van de Vrouw**

Nederlandstalige Vrouwenraad

www.vrouwenraad.be

INHOUD

De VN Commissie Status van de Vrouw	1
De 64 ^{ste} zitting van de CSW	2
Voorstel toekomstige werkprogramma van de CSW	2
Elementen uit de politieke verklaring	3
De voorbereidende regionale UNECE vergadering	5
Officiële documenten	5
Output van de UNECE zitting.....	6

DE VN COMMISSIE STATUS VAN DE VROUW

In 1946 richtten de Verenigde Naties onder impuls van Eleanor Roosevelt de Commissie Status van de Vrouw (CSW) op, met als opdracht: de mensenrechten en fundamentele vrijheden van vrouwen bevorderen.¹

De Commissie is de drijvende kracht achter belangrijke initiatieven om de positie van vrouwen in de samenleving te verbeteren zoals: het [Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen](#) (CEDAW 1979) en vier [Wereldvrouwenconferenties](#). Sinds 1996 evalueert de Commissie de uitvoering van de aanbevelingen van de Vierde Wereldvrouwenconferentie, het zogenaamde het [Peking Actieplatform](#).² In 2015 werd daar de opvolging van [Agenda 2030](#) vanuit genderperspectief aan toegevoegd.³

De CSW vergadert jaarlijks gedurende twee weken in New York om een stand van zaken op te maken over rechten en empowerment van vrouwen en meisjes wereldwijd. Dit gebeurt aan de hand van twee thema's uit het Peking Actieplatform: een prioritair thema waarover onderhandelde besluiten aangenomen worden en een evaluatiethema waarin de uitvoering van eerder aangenomen besluiten onderzocht worden. Deze thema's zijn vastgelegd bij besluit van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties.⁴ Elke vijf jaar wordt het Peking Actieplatform in zijn totaliteit geëvalueerd.

De zittingen volgen een vast stramien met voorbereidende vergaderingen, ministeriële rondetafels, interactieve dialogen op hoog niveau en experten-panels over de gekozen thema's die de besluiten van de zitting stofferen. De aangenomen besluiten zijn de belangrijkste output van de zitting van de CSW.⁵ Alle VN lidstaten en instellingen worden geacht ze na te leven. Over de aangenomen besluiten wordt intens diplomatiek overlegd. Dit overleg verloopt de laatste jaren steeds moeilijker omdat vanuit meerdere hoeken het verzet tegen gelijke rechten en vrijheden voor vrouwen toegenomen is.

Aanvullend bij het officiële werkprogramma zijn er tal van nevenactiviteiten, waaronder een ngo-forum waarop civiele organisaties hun prioriteiten en standpunten over rechten van vrouwen naar voren brengen. Ngo's kunnen ook [schriftelijk bijdragen](#) aan de zitting van de Commissie. In de context van de zittingen van de Commissie Status van de Vrouw worden steevast ook meerdere rapporten gepubliceerd over de rechten en empowerment van vrouwen, waaronder de rapporten van de VN Secretaris-generaal.

België is sinds 1995 zonder onderbreking actief lid van de Commissie Status van de Vrouw. In 2021 eindigt het Belgisch mandaat.

¹ Zie [Resolutie 11\(II\)](#) van 21 juni 1946 van de Economische en Sociale Raad (ECOSOC) van de Verenigde Naties.

² Zie [ECOSOC besluit E/1996/96](#).

³ Zie [ECOSOC besluit E/Res/2015/6](#).

⁴ Dit besluit bepaalt het werkprogramma voor meerdere jaren. In 2020 moet een nieuw meerjarenprogramma aangenomen worden.

⁵ Doorgaans worden ook enkele bijkomende resoluties aanvaard.

DE 64STE ZITTING VAN DE CSW

De 64ste zitting van de Commissie Status van de Vrouw zou een bijzondere editie worden, met een dubbele verjaardag: 25 jaar [Peking Actieplatform](#) en 5 jaar [Agenda 2030](#) voor duurzame ontwikkeling. Het COVID-19 virus stak daar echter een stokje voor. Begin maart werd de zitting afgelast en gereduceerd tot een korte procedurele vergadering op 9 maart om het ontwerp van de [politieke verklaring](#) aan te nemen.

Er zou op de zitting ook een nieuw werkprogramma voor de CSW voorgesteld worden. Dit [voorstel voor het CSW werkprogramma 2020-2024](#) zal waarschijnlijk aangenomen worden op het Peking+25 high level segment van de VN Algemene Vergadering op 23 september 2020.

De opheffing van de Peking+25 zitting van de CSW was voor velen een afknapper, maar heel wat voorbereidend werk was op dat moment wel al verricht. De [landenrapporten](#) met daarin een stand van zaken in verband met de uitvoering van het Peking Actieplatform op [nationaal](#) niveau waren ingediend en de regionale VN vergaderingen ⁶ hadden plaats gevonden.

Op de website van UNWOMEN vind je alle relevante documenten die betrekking hebben op de Peking+25 zitting: de [voorbereidende rapporten en bijdragen van experts](#) aan het overleg en de [officiële documenten](#) van de zitting, waaronder:

- ✚ het [evaluatieverslag van de VN Secretaris-generaal](#);
- ✚ het [voorstel voor het toekomstig werkprogramma](#) van de Commissie Status van de Vrouw;
- ✚ het [verslag van de zittingen van het CEDAW comité](#);
- ✚ de [politieke verklaring](#). ⁷

VOORSTEL TOEKOMSTIGE WERKPROGRAMMA VAN DE CSW

(a) 65ste zitting van de CSW (2021):

- Prioritair thema: deelname van vrouwen aan het publieke leven en de besluitvorming.
- Evaluatiethema: economisch empowerment van vrouwen in een veranderende wereld van werk. ⁸

(b) 66ste zitting van de CSW (2022):

- Prioritair thema: innovatie en technologische verandering met het oog op het bereiken van gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes in het digitale tijdperk.
- Evaluatiethema: uitdagingen en kansen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland. ⁹

⁶ Er waren vijf regionale voorbereidende vergaderingen: een voor de [Afrikaanse regio](#) (ECA), een voor de [Europese regio](#) (ECE), een voor regio [Latijns-Amerika en de Caraïben](#) (ECLAC) en een voor de regio [Azië-Stille Zuidzee](#) (ESCAP) en een voor de regio [West Azië](#) (ESCWA). Op de fora werden regionale evaluaties gemaakt van de realisatie van het Peking Actieplatform en werden regionale verslagen, verklaringen en aanbevelingen aangenomen.

⁷ Respectievelijke documenten: [E/CN.6/2020/3](#); [E/CN.6/2020/4](#); [E/CN.6/2020/9](#) en [E/CN.6/2020/L.1](#).

⁸ Aangenomen Besluiten van de 61ste CSW zitting (2017).

⁹ Aangenomen Besluiten van de 62ste zitting van de CSW (2018)

(c) 67ste zitting van de CSW (2023)

- Prioritair thema : gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes in de context van de achteruitgang van het milieu en klimaatverandering.
- Evaluatiethema: empowerment van vrouwen en het verband met duurzame ontwikkeling.¹⁰

(d) 68ste zitting van de CSW (2024)

- Prioritair thema: gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes versnellen door middel van genderverantwoorde financiering en instellingen.
- Evaluatiethema: sociale bescherming, toegang tot publieke diensten en duurzame infrastructuur voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes.¹¹

ELEMENTEN UIT DE POLITIEKE VERKLARING

In de [politieke verklaring](#) herbevestigen de regeringen herhaaldelijk hun engagement voor de mensenrechten, gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes en ze verbinden er zich expliciet toe om door middel van versterkte collectieve inspanningen werk te maken van de volledige, effectieve en versnelde uitvoering van de [Peking Actieplatform](#). Ze nemen nota van de uitkomsten van de regionale evaluatiezittingen en wijzen op de verbanden en synergieën tussen het Peking Actieplatform en het [Vrouwenrechtenverdrag](#) (1979), [Agenda 2030](#) en andere relevante VN conferenties. Ze betreuren dat de vooruitgang te traag en onevenredig verlopen is én dat er nog steeds grote kloven en obstakels voor de rechten van vrouwen bestaan, waaronder structurele obstakels en discriminatie. Vijftienvier jaar na de Vierde Wereldvrouwenconferentie is er in geen enkel land sprake van volledige gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes.

De regeringen erkennen dat armoede en economische ongelijkheid een fundamenteel obstakel vormen voor de realisatie van het Peking Actieplatform, dat vrouwen en meisjes een fundamentele rol hebben voor volledige menselijke en duurzame ontwikkeling, dat mannen en jongens betrokken moeten worden bij dit proces en dat zich nieuwe uitdagingen voordoen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes. Ze bevestigen nogmaals hun politieke wil en sterke drijfveer om alle obstakels voor rechten en empowerment van vrouwen en meisjes én alle in de uitvoering van de twaalf kritische actiedomeinen van het Peking Actieplatform aan te pakken.

De regeringen stellen dat er meer inspanningen moeten worden gedaan om honger en ondervoeding van meisjes en vrouwen aan te pakken en om gelijke toegang tot onderwijs en levenslang leren (vooral STEM richtingen), tot besluitvorming en leidinggevende functies, tot de arbeidsmarkt en waardig werk, tot sterkere systemen voor sociale bescherming, tot kwaliteitsvolle diensten op vlak van gezondheid en welzijn en tot kredieten en ondernemerschap te verzekeren.

Er moet sterker ingezet worden op economisch empowerment van vrouwen en op maatregelen die gelijk loon voor gelijkwaardig werk verzekeren, die discriminatie op de arbeidsvloer bestrijden, die in alle sectoren de overgang van informele naar formele arbeid steunen en maatregelen die de werk-

¹⁰ Aangenomen Besluiten van de 60ste zitting van de CSW (2016).

¹¹ Aangenomen Besluiten van de 63ste zitting van de CSW (2019)

leven balans faciliteren en zorgen voor een meer gelijke verdeling van onbetaalde arbeid tussen vrouwen en mannen.

Regeringen erkennen dat er meer gedaan moet worden om alle vormen van geweld en intimidatie van vrouwen en meisjes (privé en publiek) te bannen, te voorkomen en aan te pakken. Meisjes en vrouwen in gewapende conflicten moeten beter beschermd worden en de volwaardige en gelijke deelname van vrouwen aan alle processen conflictbemiddeling en vrede moet worden versterkt. In het beleid om natuurrampen te verminderen en in het milieu- en het klimaatbeleid moet een genderperspectief geïntegreerd worden.

De regeringen beloven plechtig om verder concrete stappen te zetten voor de volledige en versnelde uitvoering van de Peking Verklaring, het Peking Actieplatform en de besluiten van de latere Peking evaluatiezittingen. Ze zullen daarom:

- (a) discriminerende wetten opheffen en verzekeren dat alle wetten, beleid en programma's zo uitgevoerd en geëvalueerd worden dat ze geen ongelijkheden of marginalisering van vrouwen en meisjes creëren en versterken;
- (b) structurele barrières, discriminerende sociale normen en genderstereotypen bannen en sociale normen en praktijken bevorderen die alle vrouwen en meisjes empoweren, hun bijdragen aan de samenleving erkennen en discriminatie van en geweld op vrouwen en meisjes bannen, onder meer door hun evenwichtige en niet-stereotype voorstelling in de media;
- (c) de effectiviteit en verantwoording van instellingen die gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes bevorderen, waaronder openbare diensten en gelijke toegang tot het recht, versterken;
- (d) een genderperspectief mainstreamen in de economische, sociale en milieudimensies van duurzame ontwikkeling;
- (e) zorgen dat engagementen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes adequate gefinancierd worden, door mobilisatie van alle inkomstenbronnen;
- (f) verantwoording voor het naleven van engagementen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes versterken;
- (g) sterker inzetten op technologie en vernieuwing om het leven van vrouwen en meisjes te verbeteren, ontwikkelingskloven en digitale kloven – waaronder de digitale genderkloof – dichten en de risico's en uitdagingen die samenhangen met deze technologieën aanpakken;
- (h) hiaten in data en kennis dichten d.m.v. betere regelmatige verzameling, analyse en gebruik van genderstatistieken en de implementatie en evaluatie van beleid en programma's versterken;
- (i) de internationale samenwerking, m.i.v. publiek-private partnerschappen, versterken om de engagementen voor gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes te implementeren.

Tot slot beloven ze om het werk van de burgerorganisaties voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes te blijven steunen en ze erkennen het belang van een inclusieve en transparante samenwerking met niet-gouvernementele organisaties.

DE VOORBEREIDENDE REGIONALE UNECE VERGADERING

In aanloop naar de 64ste zitting van de Commissie Status van de Vrouw organiseerde de Economische Commissie voor Europa (ECE) op 29 en 30 oktober 2019 de [regionale Peking+25 evaluatiezitting](#) in Genève.¹² Op basis van de landenrapporten werd een globale stand van zaken opgemaakt voor de Westerse en Europese landen. Dit [UNECE rapport](#) gaat in op de geboekte vooruitgang, op oude en nieuwe uitdagingen voor de uitvoering van het [Peking Actieplatform](#) en op de bijdrage van vrouwenrechten en empowerment van vrouwen aan [Agenda 2030](#) voor duurzame ontwikkeling.

Op de eerste dag van de UNECE zitting werd gedebatteerd over belangrijke trends en over doeltreffend economisch en sociaal beleid om bestaande genderkloven te dichten, waaronder slimme financiering en opvoeding voor gendergelijkheid. Er werd ook ruim aandacht besteed aan het stoppen van geweld op vrouwen en meisjes, aan geleerde lessen en aan oplossingen uit de regio, waaronder de centra voor opvang voor slachtoffers van seksueel geweld uit ons land.

Op de tweede dag lag het accent op de vertegenwoordiging van vrouwen in beleid en besluitvorming en op het belang van empowerment van vrouwen om de klimaatcrisis te counteren en de SDG's en de doelstellingen van het Peking Actieplatform te halen.

In de context van de officiële zitting werden meerdere side-events georganiseerd, met aandacht voor: de strijd tegen geweld op vrouwen en het verdrag van Istanboel, vergrijzing en gendergelijkheid, duurzame en inclusieve groei vanuit het perspectief van empowerment van vrouwen, doeltreffende instrumenten voor gendermainstreaming... . Naast de officiële zitting was er op 28 oktober 2019 ook een forum van de niet-gouvernementele organisaties, met debatten over o.m. de feministische economie en klimaat, geweld, media en vrede, toegang tot het recht en verantwoording en met aandacht voor regionale verschillen op vlak van vrouwenrechten en intersectionele factoren van discriminatie zoals maatschappelijke status, seksuele voorkeur, handicap en leeftijd. Het [verslag](#) van het ngo forum vind je op: <https://www.wecf.org/csforum25-geneva>.

OFFICIËLE DOCUMENTEN

Op de UNECE [website](#) vindt u een overzicht van alle relevante documenten in verband met de Peking+25 zitting, waaronder:

- ✚ de [landenrapporten](#) van de meeste UNECE lidstaten, met o.m. het [rapport van België](#);
- ✚ het [verslag van de Peking+25 zitting](#);
- ✚ de samenvatting van het secretariaat over de [regionaal geboekte vooruitgang](#);
- ✚ de samenvatting van het secretariaat over de [resultaten en uitdagingen per land](#);
- ✚ een [statistisch verslag](#) ;
- ✚ thematische nota's over (o.m.):
 - [transformerend economisch en sociaal beleid](#),
 - [genderbudgeting als stimulans voor de SDG's](#),

¹² 56 landen behoren tot de UNECE groep.

- [voorkomen en bannen van geweld op vrouwen](#),
- [nieuwe partnerschappen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen](#)
- [vrouwen en besluitvorming in de UNECE regio](#);
- Alle tussenkomsten die gedaan werden tijdens de zitting. België kwam als land niet direct zelf tussen, maar liet zich als lidstaat vertegenwoordigen door de Europese Unie. De EU kwam tussen over de meeste onderwerpen, namelijk:
 - [belangrijke trends inzake gendergelijkheid](#);
 - [dichten van de genderkloven](#);
 - [stoppen van geweld op vrouwen en meisjes](#);
 - [educatie voor gendergelijkheid; financiering voor gendergelijkheid](#);
 - [vrouwen en leiderschap](#);
 - [actie voor het klimaat](#)
 - [de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen en het Peking Actieplatform](#),¹³
 - de [samenvatting van de voorzitter](#).

OUTPUT VAN DE UNECE ZITTING

De output van de UNECE zitting die meegenomen wordt naar de CSW zitting (op wereldniveau) is de [samenvatting van de voorzitter](#).¹⁴ Hierin wordt gesteld dat er in de UNECE regio vooruitgang is geboekt, maar dat in geen enkel land in de regio gendergelijkheid bereikt is. De landen in de UNECE regio hebben vooral ingezet op: de strijd tegen geweld op vrouwen, economisch empowerment van vrouwen en deelname van vrouwen aan de politieke besluitvorming. Echter, in heel wat landen ontbreekt de politieke wil om voldoende financiële middelen, instrumenten en werkrachten voor gendergelijkheid in te zetten en om concreet uitvoering te geven aan internationale verplichtingen in samenhang met de rechten en empowerment van vrouwen. In sommige landen is er zelfs weerstand om internationale rechtsinstrumenten voor de strijd tegen geweld op vrouwen en meisjes te onderschrijven. Vaak ontbreekt het ook aan concrete maatregelen om een probleem effectief aan te pakken (bijvoorbeeld de loonkloof, deelname aan politieke besluitvorming) en aan een effectief gevoerd beleid voor gendermainstreaming (bijvoorbeeld arbeidsmarktbeleid, economisch beleid, onderwijsbeleid, SDG' beleid, klimaatbeleid). Eén van de grootste obstakels voor vooruitgang op vlak van gendergelijkheid is het gebrek aan voldoende financiering van dit beleid. Overheidsinstellingen en civiele organisaties die zich inzetten voor gendergelijkheid en slachtofferopvang kampen met een gebrek aan geld en werkrachten. Ondervertegenwoordiging van vrouwen in de besluitvorming en ontbreken van een gendergelijkheidsperspectief, waaronder in de toewijzing van middelen, blijken dan weer de grootste obstakels in sectoren en instellingen die zich bezighouden met het bestrijden van de klimaatverandering. In het beleid dat uitvoering geeft aan de SDG's moet men beseffen dat het beginsel 'niemand achterlaten' ook op vrouwen en meisjes betrekking heeft.

¹³ Opvallend is de afwezigheid van de Verenigde Staten: zij dienden geen landenrapport in en deden geen enkele officiële tussenkomst tijdens de UNECE Peking +25 zitting.

¹⁴ Key messages by the co-chair Ms. Pascale Baeriswyl, State Secretary, Federal Department of Foreign Affairs, Switzerland.

De **aanbevelingen** aan de lidstaten zijn hoofdzakelijk zwak geformuleerd als ‘vastgestelde behoefte of hiaat in het beleid’; toch zijn er ook enkele duidelijke oproepen zoals:

Inzake de strijd tegen geweld

De vraag om het [Verdrag over het voorkomen en bestrijden van geweld op vrouwen en van huiselijk geweld](#) (COE) en [ILO verdrag 190 over geweld en intimidatie](#) te ratificeren en om bij de beleidsontwikkeling meer verbanden te leggen tussen deze verdragen, [Algemene Aanbeveling 35 bij het Vrouwenrechtenverdrag](#) en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de mensenrechten; naast de vraag om te zorgen voor een samenhangend beleid tegen online geweld, met aandacht voor maatregelen in de beleidsdomeinen onderwijs, justitie en ICT.

Inzake dataverzameling

Het verzoek om voldoende gefinancierde instellingen op te richten die instaan voor naar sekse, gender en andere kenmerken opgesplitste dataverzameling en monitoring en om de coördinatie tussen verschillende monitoringinstellingen te verzekeren.

Inzake onderwijs

De vraag om 1) te onderzoeken in welke mate gendergelijkheid gemainstreamed is in het nationaal onderwijsbeleid, het wettelijk onderwijskader, de plannen en opvoedingsinterventies; om 2) de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en om leerprogramma's, leermiddelen en leerkrachtenopleidingen aan te passen (met aandacht voor o.m. ICT, genderstereotypen, ondernemerschap, wereldburgerschap...); om 3) de toegang van meisjes en vrouwen tot voortgezet onderwijs, alternatieve vormen van leren en tot levenslang leren te verzekeren en om 4) de oprichting van initiatieven vanuit de gemeenschap voor het ondersteunen van leren en van alternatieve vormen van leren te ondersteunen, vooral op vlak van wetenschap, techniek, engineering en wiskunde (STEM) om zo bestaande culturele stereotypen waardoor meisjes wegblijven uit STEM richtingen en geen carrière in de wetenschap ambiëren aan te pakken.

Inzake duurzame ontwikkeling:

Er wordt op gewezen dat het principe van ‘niemand achterlaten’ van SDG's zo moet toegepast worden dat het ook vrouwen en meisjes insluit als groep, vooral deze in verafgelegen en rurale gebieden en dat er ook middelen moeten zijn die deze groepen ten goede komen. De klimaatverandering moet een centrale plaats krijgen op de genderagenda d.m.v. sterkere politieke wil, deelname van vrouwen aan de besluitvorming op het hoogste niveau, inclusief in de instellingen en sectoren voor klimaatverandering, onderzoek en dataverzameling opgesplitst naar sekse, leeftijd, inheemse groepen en geografische locatie en vernieuwde mechanismen voor financiering, met bijzondere focus op directe steun voor plattelandsvrouwen en vrouwenorganisaties. Er moet ook aandacht zijn voor de risico's die vrouwen lopen als strijders tegen de klimaatcrisis, inclusief gewelddadige aanvallen.